

**ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α΄ ΑΘΗΝΩΝ**

9 Ιουνίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Υγείας κ. Βασίλειο Κικίλια.

Θέμα: « Απάνθρωπες και ντροπιαστικές οι συνθήκες λειτουργίας της Ψυχιατρικής Κλινικής του Νοσοκομείου Ευαγγελισμού »

Η εποχή του κορωνοϊού έφερε για άλλη μια φορά στην επιφάνεια το ρόλο που καλείται να παίξει η Ψυχιατρική Επιστήμη σε μια εποχή βαθιάς κρίσης, ως όργανο βιοεξουσίας, όπου οι ψυχικά ασθενείς και όλοι οι κοινωνικά αποκλεισμένοι αντιμετωπίζονται από το Εθνικό Σύστημα Υγείας και τους κατασταλτικούς μηχανισμούς του ως «ζωές ανάξιες να ζουν» σε εφαρμογή του δόγματος του κοινωνικού δαρβινισμού.

Αντιπροσωπευτική πραγματικότητα- αδιανόητη εν έτει 2020- αποτελούν οι απάνθρωπες συνθήκες που επικρατούν στην Ψυχιατρική Κλινική που λειτουργεί στον 9ο όροφο του «Ευαγγελισμού», όπου ασθενείς νοσηλεύονται κλειδωμένοι και συνωστισμένοι ασφυκτικά, δένονται συστηματικά, δέχονται υπερβολικές ποσότητες φαρμάκων, απειλούνται με απομόνωση σε ειδικό δωμάτιο και στερούνται προαυλισμού, δημιουργικής απασχόλησης και καθαρού αέρα.

Με επιστολή του στον τύπο, νοσηλεύόμενος της συγκεκριμένης κλινικής αναφέρει χαρακτηριστικά: *«Δένουν με ιμάντες, χτυπούν και απειλούν ανήμπορους με απομόνωση στο*

“δωμάτιο ηρεμίας” [...] νοσηλεύονται 40 άτομα σε 8 δωμάτια και οι διάδρομοι είναι γεμάτοι ράντζα. Ένας ασθενής 61 χρονών, με τρία μπαλονάκια και εγκεφαλικό, είναι στο διάδρομο. Σε ράντζο, στο ρεύμα, ενώ οι νοσηλευτές καπνίζουν γύρω του [...] Τις μέρες παραμονής μου εδώ δε μας βγάλανε ούτε μία στιγμή, έστω με τα απαραίτητα μέτρα προστασίας, ούτε και στον προαύλιο χώρο του νοσοκομείου, με αποτέλεσμα την ψυχική ένταση και την ασφυξία κάποιων ασθενών». Κάθε λέξη του μεσήλικα άνδρα που έκλεισε δεκαεννέα ημέρες παραμονής πίσω από τις κλειδωμένες πόρτες της Ψυχιατρικής Κλινικής του μεγαλύτερου Νοσοκομείου της Χώρας, μαρτυρά την αναλγησία και την παραμέληση που επιδεικνύει στους ψυχικά πάσχοντες το κράτος, επιτρέποντας να ορθώνονται και πάλι τα συρματοπλέγματα του ιδρυματισμού και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Αδιαφορώντας συστηματικά για τις συνέπειες που μπορεί να αποβούν δραματικές γι' αυτόν τον εξαιρετικά ευάλωτο πληθυσμό, το προσωπικό, με τεράστια την ευθύνη των ψυχιάτρων, χρησιμοποιεί ως θεραπευτικό εργαλείο μόνο κατασταλτικές μεθόδους, αντιμετωπίζοντας τους ψυχικά ασθενείς ουσιαστικά ως φυλακισμένους- άλλωστε μόνο ως βαρβαρότητα μπορεί να χαρακτηριστεί η καθήλωση (δέσιμο) των ψυχικά ασθενών, πολλώ δε μάλλον όταν εφαρμόζεται σε χώρους που υποτίθεται ότι λειτουργούν στο πλαίσιο της αποασυλοποίησης - την ίδια στιγμή που δημοσιεύονταν άρθρα σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά, σύμφωνα με τα οποία οι συνθήκες του υποχρεωτικού εγκλεισμού έχει αποδειχθεί ότι επιδεινώνουν τις ήδη υπάρχουσες ψυχικές διαταραχές, λειτουργώντας ως πηγή μόνιμου στρες και δυσφορίας.

Σημειωτέον, ότι για τις καθηλώσεις, τη χρόνια «διαταραχή» της ψυχιατρικής, την πολυφαρμακία, τη συσσώρευση υπερδιπλάσιου αριθμού ασθενών απ' όσους μπορεί να δεχθεί η κλινική αλλά και την έλλειψη σεβασμού της αξιοπρέπειας των ψυχικά πασχόντων, έχει αποφανθεί σε έκθεσή της (19/02/2019) προς το Υπουργείο Υγείας αντιπροσωπεία της «Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων και της Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας», CPT (ΕΠΒ), που πραγματοποίησε επίσκεψη σε ψυχιατρικές δομές της χώρας μας. Η έκθεση καταδεικνύει *«τον συστηματικό συνωστισμό σε τρία από τα πέντε ψυχιατρικά ιδρύματα που επισκέφτηκε («Ευαγγελισμός», «Γ. Γεννηματάς» και «Σωτηρία»), με τους ασθενείς στον «Ευαγγελισμό» να στεγάζονται στους διαδρόμους».* Και στα πέντε νοσοκομεία που επισκέφτηκε, η CPT επικρίνει την έλλειψη προσωπικού, την υπερβολική εξάρτηση από τη φαρμακοθεραπεία και το γεγονός ότι οι ασθενείς είχαν λίγες δραστηριότητες. Μια ακόμα

ανησυχία που εντόνως εκφράζεται είναι η διαδεδομένη πρακτική της υπερβολικής ή/και ακατάλληλης χρήσης μηχανικού περιορισμού.

Πιο συγκεκριμένα, για τον «Ευαγγελισμό», η CPT στην έκθεσή της επισημαίνει ακόμα ότι *«ασθενείς περιστασιακά, και για σύντομες περιόδους μερικών ωρών- σύμφωνα με τους ασθενείς και το προσωπικό- περιορίζονται σε κλειδωμένο δωμάτιο του νοσοκομείου»*, για το οποίο *«δεν τηρείται κανένα επίσημο αρχείο»*. Επιπλέον, η έκθεση αναφέρεται στη μακρά παραμονή των ασθενών στη μονάδα: *«Τέσσερις ασθενείς φιλοξενούνται στη Μονάδα για περισσότερα από δύο χρόνια, δύο από τους οποίους είχαν εισαχθεί το 2012»*. Ιδιαίτερη ανησυχία στους συντάκτες της έκθεσης προκαλεί το γεγονός ότι στο νοσοκομείο *«ασθενείς σε ράντσα ή καθηλωμένοι ασθενείς φιλοξενούνται για παρατεταμένες χρονικές περιόδους στον διάδρομο. Μερικοί από αυτούς φορούν πάνες που αλλάζει το προσωπικό σε κοινή θέα, πρακτική που κατά την άποψη της CPT θα μπορούσε να θεωρηθεί εξευτελιστική»*. Επιπλέον, η Επιτροπή ζητά *«να διασφαλιστεί ότι προσφέρεται στους ασθενείς της Ψυχιατρικής Κλινικής του “Ευαγγελισμού” καθημερινή εξωτερική άσκηση, προσαρμοσμένη στις ανάγκες τους»*. Για υπονόμηση των όποιων προσπαθειών μεταρρύθμισης του ψυχιατρικού τομέα της χώρας κάνει λόγο η CPT, αναφερόμενη στο παράδειγμα της ύπαρξης ψυχικά πασχόντων μεταξύ άλλων νοσοκομείων και στον «Ευαγγελισμό». *«Οι ασθενείς αυτοί θα πρέπει να τοποθετηθούν αλλού, προκειμένου να διαχωριστούν οι μακροχρόνια ασθενείς με ψυχική αναπηρία από τους ασθενείς που πάσχουν από οξεία ψυχιατρική διαταραχή»*, ξεκαθαρίζει η Επιτροπή.

Αν αναλογιστεί κανείς τα ελάχιστα τετραγωνικά μέτρα που αναλογούν σε κάθε νοσηλευόμενο, ψυχικώς πάσχοντα στην πολύπαθη Ψυχιατρική Κλινική του «Ευαγγελισμού», θα αντιληφθεί ότι η οι κακές συνθήκες νοσηλείας και διαβίωσης δεν συνάδουν με τις ιατρικά ενδεδειγμένες μεθόδους αντιμετώπισης των ψυχικών διαταραχών, στο μεγαλύτερο νοσοκομείο του ΕΣΥ της Χώρας, στο κέντρο της Αθήνας. Χαρακτηριστική η εικόνα μίας ημέρας εφημερίας, όπου η Ψυχιατρική Κλινική του «Ευαγγελισμού» κατέληξε να νοσηλεύει σαράντα έξι (46) ψυχικώς πάσχοντες- εκ των οποίων οι τριάντα έξι (36) ήταν με εισαγγελικές εντολές για ακούσια νοσηλεία- δεδομένου ότι η δυναμικότητά της εν λόγω κλινικής είναι μόλις 20 κλινών, στον ένατο όροφο του Νοσοκομείου. Παρατηρείται απουσία χώρου προαυλισμού και ελεύθερου χρόνου για τους νοσηλευόμενους ψυχικώς πάσχοντες, καθώς ο ελεύθερος χώρος και χρόνος, που δυνητικά θα αντιστοιχούσε σε κάθε νοσηλευόμενο ψυχικό πάσχοντα της Ψυχιατρικής Κλινικής του «Ευαγγελισμού»,

καταλαμβάνεται συστηματικά από το χώρο και το χρόνο κάποιου νοσηλευόμενου άλλης κλινικής του Νοσοκομείου.

Αναφέρεται επιπροσθέτως, ότι το ίδιο το Σωματείο των εργαζομένων στον «Ευαγγελισμό» είχε κατά το πρόσφατο παρελθόν καταθέσει μηνυτήρια αναφορά κατά παντός υπευθύνου, για την πλήρη εγκατάλειψη της Ψυχιατρικής Κλινικής του Νοσοκομείου.

Στην απαρχή του εγχειρήματος της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης, θεωρούνταν ως αποθήκες ψυχών μόνο τα μεγάλα Ψυχιατρεία ως παράδειγμα προς αποφυγήν, π.χ. το «Δαφνί», η Λέρος, το «Δρομοκαϊττειο».

Δυστυχέστατα το εγχείρημα έχει αποτύχει παταγωδώς και το φαινόμενο έχει πια γενικευθεί καθώς διαφάνηκε ότι σε αποθήκες ψυχών έχουν μετατραπεί όλες οι ψυχιατρικές δομές, παλιές και νέες, συγκοινωνούντα δοχεία απίστευτης βαρβαρότητας και καταστολής και κρατικής αδιαφορίας.

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Σε ποια μέτρα θα προβεί για την εξυγίανση και τον εκσυγχρονισμό των Ψυχιατρικών Μονάδων της Χώρας ;
2. Έχει διαπιστώσει ιδίοις όμμασι την κατάσταση που επικρατεί στην Ψυχιατρική Κλινική του Νοσοκομείου «Ευαγγελισμός» και εάν ναι, τι προτίθεται να πράξει προς την κατεύθυνση της βελτίωσης των συνθηκών νοσηλείας, της κατάργησης των βίαιων κατασταλακτικών μηχανισμών και της πολυφαρμακίας, καθώς και της επιβολής της επιστημονικής αντιμετώπισης των ψυχικά ασθενών σύμφωνα με τις προτάσεις του CTP;
3. Έχει προβεί σε κάποιο σχεδιασμό για την αποϊδρυματοποίηση και την κοινωνική επανένταξη των ψυχικά ασθενών της Χώρας ;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Αγγελική Αδαμοπούλου

